בש א מיי פ"ו מהלי טוען הלי ו' ופ"ז הלכה ה

סמג עשין לה טוש"ע ח"מ סיי עט סעיף י: ל ב מיי׳ שם פ״ו הלי

סמג שם טוש"ע ח"מ שם

מעיף א ובהג"ה: לא ג ד מיי פ"ג מהלי שכנים הלי א סמג עשין

פב טוש"ע ח"מ סי' קנו

שכנים הלי ט סמג עשין שכנים הלי ט סמג עשין פה טוש"ע ח"מ סי קנג סעיף יט: לג ר מיי שם הלי ז טוש"ע

שם פעיף טו: לד ז ח מיי שם הלי ו

פ״ח מהל׳

סעיף י: לב ה מיי' פ"י

בחזקת שלא נתן היינו בתוך זמנו או בזמנו ואמר פרעתיך

התם מימר אמר מי יימר דמחייבי לי

רבנן דלה חיקשי נמי להביי ולרבה: בך האומר לא דויתי באומר בו'.

לטעם כל האומר כו' הא ודאי כיון

שכבר הודה תו לא מהימן לומר שלא

לוה דבשלמת בשבועות (דף מת: ושם ד"ה כל) לריך להתי טעמת

שאומר לו מנה לי בידך והלה אומר

להד"מ ואתו עדים ואמרי ראינו שלוה

ופרע השתא הא דקאמרי סהדי שלוה

מהימני והא דקאמרי (ח) פרע לא

מהימני דהא איהו קמכחיש להו דאמר

לא לויתי והאומר לא לויתי כאומר

לא פרעתי דמי אבל הכא לא נריך

כלל ואומר ר"י דאיצטריך לאשמועינן

דלא מלי למימר האומר לא לויתי

לא שלא לוה כלל אלא כאילו לא לויתי

לפי שפרעתי קמ"ל דכחילו חומר לח

פרעתי בהדיא: **כמך** לפלגא סמך לכולה. האי לפלגא איירי בין לאורך

בין לגובה: סומודה רב הונא

בקרנא ולופתא. מפרש ר״ת קרנה

להיכר שלא יאריך החומה יותר שבסוף

אותו כותל שסמך (ש) כייפיה לקרנא

כלפי כותלו של חבירו ולופתא הוי

היכר שלא יגביה הכותל יותר כגון

שעשה היכר בראש החומה לפי

שרגילין לעשות החומה לרה למעלה

שיפלו הגשמים מחוץ לחומה ולא ישהו

שם ומודה רב נחמן באפריוא היא היכר

שיאריך עדיין הכותל שבסוף אורך

החומה אינו שוה אלא אבן אחת בולטת

ואחת שוקעת דודאי עדיין יאריכנו

ואקבעתא דכשורי היינו שעשה מקום

הנחת ראשי קורות דמוכח שסופו

להגביה עד שיעור גובה א עלייה:

הקשה ה"ר יצחק מה לריך כאן

ו) שבועות לת:. ב) שם מח: ל) פכועות כח., ג) [בערוך ערך כתובות פח., ג) [בערוך ערך לפתח האריך בפי׳ סוגיא זו], ד) [עי׳ צ״ק סו.], ה) לפי׳ מהרש"א הד"א,

גליון הש"ם

לו בפניהם וכיון דאמר לא לויתי

מודה הוא שלא פרע שכל מי שאינו

לוה אינו פורע הלכך כאומר לא פרעתי

דמי דאילו אמר פרעתי נאמן אפילו

לוה בפני עדים דקי"ל בשבועות

(דף מא:) המלוה את חבירו בעדים

אין לריך לפורעו בעדים: סמד לפלגא.

שלא היה כותל חדש ארוך ככותל הראשון

אלא בחליו או בגובהו לא הגיע לגובהו

של ראשון: סמך לכולה. חייב ליתן

לו חלקו בכותל הראשון כאילו סמך

כותל שני כנגד כל הראשון דכיון

דהתחיל סופו לגמור ויתן תקרה ותנן

אע"פ שלא נתן עליו את התקרה

(ד) נותן מיד: תוס׳. ויעשה עליות

ע"ג תקרה וילטרך לו כותל שהגביה

חבירו. ע"כ: ומודה רב הונא

בקרנה ולופסה. בחיבור שבקרן

זוית. לופתא חיבור הרי שהיה סוף

ביתו של ראובן דבוק לכותל זה שבין

שתי חלרות ולחחר זמן נמלך רחובן

זה וחיבר בנין מועט בקרן זוית של

סוף ביתו ובליטת הבנין משוכה כנגד

מקלת אורך הכותל המבדיל בין

החלרות מודה רב הונא דלמאי דלא

סמך לא סמך שאין בנין כזה עשוי

לימשך (ס): ומודה רב נחמן באפריוא

ובאקבועי כשורי. לענין גובה דקאמר

רב נחמן דלמחי דלח סמך לח סמך

מודה הוא שאם עשה בכותל שסמך

מקום הנחת ראשי קורות עלייה על

פני כולה סופו להגביהו עוד כשיעור

גובה עלייה וניחא ליה בגובה דכוחל

ראשון ונותן חלק בכל גובהו: אפריוא.

עץ ארוך ועב שנותן על פני כל אורך

הכותל להניח עליו ראשי קורות ומגין

עליהם שלא ירקבו מחמת ליחלוח

הכותל ובלשון משנה קרוי מלטיסיודי.

ומי שאין לו (ו) עד עב עושה חורים

בכותל ונותן נסרים קטנים למעלה

ולמטה וללדדין ומניח בתוכו ראשי

קורות והיינו אקבעתא דכשורי: בי

כוי לא הוי חוקה. שמעון שהגביה

כותל החולה בחלר למעלה מד' אמות

גמרא דעבר ליה הימלמי. מלשון הכתוב וטמנתם במלט יתכון התווב לעתתם כתנ (ירמיה מ"ג ט"): רש"ר ד"ה אחזיק להורדי בו' בגון שמוען הוא מכר לי. ע" לקמן לף כג ע"ל מוס' ד"ה וכל:

הגהות הב"ח

(א) גם' דאמר ליה פרעתיך . בתור: (ב) שם ומודה רב נחמן כאפריות ובאקבעתא מתק פספרית הבאקבעות דכשורי אמר רב בחמן בי כוי לא הויא חזקה ואע"ג דמתנח ביה הימלטי דאמר ליה אמינא לכי מפייסת: (ג) שם ואמר מפייסת: (ג) שם ראמר רב נממן אחזיק להורדי לא אחזיק לכשורי לכשורי אחזיק להורדי רב יוסף אמר אחזיק להורדי אחזיק לכשורי איכא דאמרי אמר לכסורי איכא דאמרי אמר ר"צ אפיי אחזיק לכשורי לא אחזיק להורדי ליכל לחמרי לחמר לכ נחמן לחזיק לסולכי לפ"ל ונ"ב ה"ל לסולכי נפ"ל ונ"ב ה"ל לכולס וכיו אם המקרה עדיין יוסף: (ו) דש"י דיים מקן לכולה וכיו אם המקרה עדיין יומן מיד: (ו) ד"ה לפרוא הס"ד: (ו) ד"ה לפרוא הס"ד: (ו) ד"ה לפרוא עב: (ו) ד"ה לא"ל שמעון עב: (ו) ד"ה לא"ל שמעון לכי מפיסם וכיו מקרה עם בולכי מפיסם וכיו מקרה ביו עב. ע) דו לחייל טונעון לכי מפייסת וכו' מקרה ומעזיבה ותפייסני כו' ולא אלטרך: (ח) תוב' ד"ה כל וכו' שפרע לא מהימני וכו' דלא מני למימר הא דאמרי לה לנים נכי נחימר הא דאבורי לא לנימי לא שלא לויתי כלל: (ט) ד"ה ומודה וכו' שסמך עושה כיפיה לקרנא וכו' בראש החומה כמו שרגילים:

מוסף תוספות

א. ולא נחלקו אלא כשהניח סוף בניינו שוה. שיטמ"ק בשם ראב"ד.

רבינו גרשום

והלה אומר לפני עדים הן, אין לך בידי מעולם חייב הואיל והודה לו מעיקרא: פרעתיך בזמנו. באותו [היום] שהבעו אלמא דבמקום חזקה לא אמהי' מה לי לשקר. לא אמרי מה לי לשקר. לא לעולם בעלמא אמרי מה לי לשקר והכא כי אמר ליה אידך אין לך בידי משום מאי חייב לאו זמן ותוך . ומן איכא הכא. אלא מש״ה חייב אתמול אמר לו הן בפני עדים ועכשיו אמר לו הן אין לך בידי כמאן דכפר ליה בתר הודאתו דמי ל) הכא אמר לויחי יייי ייייי הכא אמר לויתי ויש עדים שלא יכול לומר לא פרעתי שרא יכול לומו לא פועוד.
דמי וחייב לפרוע ולעולם מיהא ליכא למישמע מינה: פיסקא סמך לו כותל אחר. כדפרישית

לעיל: סמך לפלגא סמך לכולה. שאם סמך זה כותל לכולה אותו כותל שהגביהו חבירו משלו ולא האריכו כשיעור אותו כותל כולו אלא כנגד חציו (משום דאמר סמך לכולה) אעפ״כ

י אמו שמן "כולה)) אעפיב. אמר רב הונא מגלגלין עליו את הכל ויתן חלקו המגיע בכל הכותל אע"פ שלא סמך אלא כנגד חציו משום דאמרי. היום או למחר ימלך בעצמו ויאריכנו כנגד כולו: מה דסמך סמך. שכנגד אותו שיעור שסמך יתן חלקו ותו לא דלא מחייבי ליה עכשיו משום היום ומחר: בקרנא ולופתא. קרנא שאם התחיל אותו כותל שסמך מרחוק שלא כנגד אותו כותל שהגביה חבירו אלא סופו של אותו כותל שסמך אותו כנגד זוית של אותו כותל שהגביה חבירו בהא מודה רב הונא שאין מגלגלין עליו ליתן אלא כנגד חלקו באותו קרז שאם היה דעתו לסומכו היום ומחר כולו כנגד אותו כותל לא היה בונה משר בנינו לצד אחר לופתא אנפנדי"ר בלע"ז . . בלומר שלא סמך האי כותל כנגד גובה של כותל חבירו אלא הגביהו כנגד מחצית כותלו של חבירו ולא משום בית אלא להרות

ואמר לו פרעתיך בזמני אמאי לא כו'. הוה מלי לשנויי הא דקתני או דילמא. כיון דמוחזה לן דאין אדם פורע בתוך זמנו לא אמרינן במקום דאיכא חזקה דמרעיה לדבוריה מה לי לשקר וליהמנוהו: בתוך הזמן דליכא מיגו כדפרי׳ לעיל אבל לאחר זמנו הוי בחזקת אמר נו הין. ובפני עדים: אין לך בידי. מפרש ואזיל מאי היא: לא היו דברים מעולם. הלכך חייב לשלם שהרי יש עדים שהודה שנתן דבמקום חזקה אמרינן מה לי לשקר אך ניחא ליה לשנויי

> או דילמא במקום חזקה לא אמרינן מה לי לשקר ת"ש בחזקת שנתן עד שיביא ראיה שלא נתן היכי דמי אילימא שתבעו לאחר זמן ואמר לו פרעתיך בזמני פשימא אלא לאו דאמר ליה פרעתיך בתוך זמני אלמא אפילו במקום חזקה אמרי מה לי לשקר שאני הכא דכל שפא ושפא זמניה הוא ת"ש מד' אמות ולמעלה אין מחייבין אותו סמך לו כותל אחר כו' עד שיביא ראיה שנתן ה"ד אילימא שתבעו לאחר זמנו ואמר לו פרעתיך בזמני אמאי לא אלא לאו דאמר (6) פרעתיך בתוך זמני אלמא במקום חזקה לא אמרינן מה לי לשקר שאני הכא דאמר מי יימר דמחייבי לי רבנו א"ל רב אחא בריה דרבא לרב אשי ת"ש שמנה לי בידך אמר לו הין למחר אמר לו תנהו לי אם אמר נתתיו לך פמור אין לך בידי חייב מאי לאו נתתיו לך דא"ל פרעתיך בזמני אין לך בידי דא"ל פרעתיך בתוך זמני וקתני חייב אלמא במקום חזקה לא אמרינן מה לי לשקר לא מאי אין לך בידי לא היו דברים מעולם ידאמר מר בכל האומר לא לויתי כאומר לא פרעתי דמי: סמך לו כותל אחר מגלגלין עליו את הכל כו': א"ר הונא סמך לפלגא סמך לכולה ורב נחמן אמר ילמאי דסמך סמך למאי דלא סמך לא סמך יומודה רב הונא בקרנא ולופתא יומודה ר"נ באפריזא 🌣 ובקבעתא דכשורי אמר רב הונא יבי כוי לא הוי חזקה ואע"ג °דעבר ליה הימלטי דא"ל אמינא לכי פייסת לי לא ליתרע אשיתאי ₪ אמר ר"ג אחזיק להורדי לא אחזיק לכשורי לכשורי אחזיק להורדי רב יוסף אמר אחזיק להורדי אחזיק לכשורי א"ד

אָמר רב נחמן יאחזיק להורדי אחזיק לכשורי האי לכשורי אחזיק להורדי אמר רב נחמן אחזיק לנמפי אחזיק לשפכי אחזיק לשפכי לא אחזיק לנמפי ורב יוסף אמר אפילו אחזיק לשפכי אחזיק לנמפי א"ד אמר רב נחמן יאחזיק לשפכי אחזיק לנמפי לנמפי אחזיק לשפכי אבל לצריפא דאורבני לא רב יוסף אמר "אפי' צריפא דאורבני עבד רב יוסף עובדא בצריפא דאורבני אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה המשכיר בית לחבירו

ועשה בו חלונות ללד ראובן להנחת ראשי קורות כמו שפירשתי לא הויא חזקה לגבי ראובן לאמר אני סייעתיך להגביהו שאלולי שסייעתיך לא היית עושה לי הנחת קורות שאם אבא לסמוך לו כוחל אחר לאחר זמן שאחן עליה חקרה ואף על גב דמחנח ביה היחלטי הם נסרים עבים שנוחנים בצדי החורים להגין על ראשי הקורות ולא מצי למימר ראובן אי לאו דסייעי בהדך לא טרחית כל האי טירחא: דא"ל שמעון ⁽¹⁾ דרי מפייסת לי לא החרע אשיתאי. אמרתי בלבי שמא תמלך לסמוך לי כוחל אחר ולתת תקרה ותפייסני בממון במה שהגבהתי לא אנטרך לקלקל כוחלי לנקוב בו חורים להנחת ראשי קורותיך: תוס'. אחזיק להורדי. כל חזקות הללו דשמעתין אינן חזקות שלש שנים דלא שייך שלש שנים אלא גבי חזקת קרקע שמחזיק בשדה חבירו ואומר לקחתיו ממך אבל הכא בחזקת חשמישין בעלמא מיירי שמשחמש בשל חבירו ובשעה אחת משחמש בפניו ושוחק הויא חזקה כדמוכח לקמן דאמרי׳ ואי חבריה בטינא לאלחר הויא חזקה וטעמא משום דאמרינן לא שביק איניש לאישתמושי בחוך שלו תשמיש של קביעות בלא רשותו וכיון דמשתמש זה לפניו ושותק י"ל דנטל רשות ממנו או נתן לו ממון ומכר לו תשמיש זה והני מילי דהויא חזקה ° כגון שטוען הוא מכר לי או נתן לי במתנה אבל אם טען נשתמשתי בפניו ושתק אינה חזקה כדתנן לקמן בחזקת הבתים (דף מא.) כל חזקה שאין עמה טענה אינה חזקה כילד אמר לו מה אחה עושה בחוך שלי והוא א"ל שלא אמר לי אדם דבר מעולם אינה חזקה כו' ובכל חזקות מיירי לא שנא חזקת שלש שנים ל"ש חזקת יום אחד כי הני. ע"כ: אחזיק להורדי. להניח ראשי רהיטים דקים על כותל חבירו: לא אחזיק לכשורי. להניח עליו קורות כבדות תחת אלו: הכי גרסינן אחזיק לנטפי אחזיק לשפרי אחזיק לשפרי לא אחזיק לנטפי. היתה לו חזקה בחלר חבירו שיטפטף גגו מי גשמים לחוכו על פני כל אורך גגו בלא מרוב: אחזיק לשפרי. אם רלה עושה מרוב ויקלח כל מי הגג במקום אחד דהא עדיפא ליה לבעל החלר: א"ד אמר רב נחמן כו' אבל ללריפא דאורבני לא. גג של לריף

היכול לעכב עליו ולומו אם הוחזקת לזיזין שהם דקין שאין מרעין את הכותל כל שרדי"ל בלע"ז שמכסין אותו בענפי ערבה והיינו אורבני ומתוך שהטיפין סמוכין מאד אין בעל החצר יכול להשתמש תחתיהם: כך כקורות ודאי לא תחזיק בן לקבוע קורותיך שהם בו לקבוע קורותיך שהם ק לשפכי. שאם יש לא׳ חזקה נכב עליו ויכול לטעון טוב לי עבין: איכא דאמרי אחזיק להורדי אחזיק לכשורי. הואיל והחזיק בו בכותל קובע מה שירצה: אחזיק לשפכי. שאם יש לאי חזקה שמרזיבו מקלח לחצר חבירו אם ירצה לסלק את מרזיבו ולהניח כל ג) תקרתו בניטוף יכול חבירו לעכב עליו ויכול לטעון טוב לי לקבל מימיך במקום א' יותר מכמה מקומות: איכא דאמרי. אחזיק גמי לנטיפי דיכול זה בעל הגג לטעון מאחר שהוזקקת לקבל מימיי מה לי בשפכי מה לי בנטיפי: אבל לצריפא דאורבני. כלומר הני מילי דאמרין אחזיק לשפכי אחזיק לנטפי אם הגג מכוסה מן דפיז שבולע המים אבל אם מכוסה בצריפא דאורבני באגודות של גמי או של הנים שמקלחת המים הרבה שאיז שוהה בהז המים כול לעכב עליו: ג) איכא דאמרי היינו צריפא דאורבני כלו׳ הני מילי דאין יכול לעכב על נטפי אם הגג עשוי כמות כל גגין שאין

לעזי רש"י שרדי"ל [בורדי"ל].

רבינו גרשום (המשר)

עליו מעט בהא מודה רב הונא שלא יתן אלא כנגד אותו גובה של אותו לופתא לפי שאין בדעתו להגביהו יותר: ומודה רב נחמז אלא כנגד שיעורא דסמך מודה שאם סמד כותלו כוגד חציו גרוה כמו אוחו הנמוך אפריזא ודאי גלי . דעתיה דהיום ומחר יניח על אותו אפריזא קורות ויגביהו בשוה לאחר זמן ובהאי מודה רב נחמן דמגלגלין עליו את הכל ואית דאמרי אפריזא (נתר) ונסרן ארוד שמשקעין באורך הכותל ובונין עליו כדי שתקשר הכותל יפה וכן בקבעתא מחיצה הנמוך מקום חורין כדי לקבוע בהן לאחר אבוע בהן לאחר. זמן קורות אע"ג דהשתא לא קבע רדי ביייילא וכן קודות אב ג' דושונא לא קבע בהן מגלגלין עליו את הכל דגילה דעתו דלאחר זמן יעשה שם עלייה ויגביהו: בי כוי לא הוי ויגביהו: בי כוי לא הוי
חזקה. כגון סמך כותלו
לחצר חבירו והוי בכותלו
של זה חלונות חורין לצד
חצר חבירו אין יכול חברו
להחזיק בזה הכותל ולומר
שיש לו חלק בזה הכותל ולומר -מחמת אלו החורין הפתוחין בווכות אכד הוחדין הפונדהין לרשותו ואע״ג דעביד ביה בהנהו כוי המלטה כעין רו שחנו ואע"ג ועביו ביה בהנהו כוי המלטה כעין שעושין בחלונות שקובעין שם הקורות מקיפין החור בלבנים כדי שלא ירקבו ראשי הקורות מלחלוח החומר ואע״פ שטוען בעל חצר אני עשיתי כל זה אין חזקה לחבירו לטעון שיש לו חלק בכותל מחמת אותן . המלמות משוח דמצי אמר בעל הכותל האי דעבדי הכי מצד שלך להכי עבדי דכי מפייסת לי ותקנה ממני שיהא לך רשות להשתמש בכותלי ולקבוע בו קורות בכותלי ולקבוע בו קודות שיהיו מזומנין החורין ולא תצטרך לחתור בכותל דלא מיתרע אשיתאי: אחזיק להורדי. שאם היה לאחר

חזקה בכותל חבירו לקבוע

. בו זיזין לא יקבע בו קורות דיכול לעכב עליו ולומר אם